

УДК 796.011.2

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ГІМНАСТИКИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Школа О. М., Журавльова І. М.

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

Анотація. Розкрити особливості занять фізичною культурою студентів вищих навчальних закладів за допомогою інтерактивних технологій.

Ключові слова: інтерактивні технології, гімнастика, студенти, вищий навчальний заклад, фізичне виховання.

Постановка проблеми. Оновлені цілі сучасної школи зумовлюють актуальність проблеми реалізації інтерактивного підходу в педагогічній діяльності вчителя. Вирішення цього питання потребує вдосконалення змісту професійної підготовки майбутніх педагогів для використання інтерактивних педагогічних технологій.

Ціль інтерактивного навчання — формування комфортних умов навчання на заняттях з фізичної культури, за яких студент поліпшує свою успішність, свої інтелектуальні та фізичні спроможності. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що воно здійснюється шляхом взаємодії всіх студентів групи. Освітній процес організований так, що практично всі студенти включені в процес пізнання, кожен вносить свій особливий індивідуальний внесок, відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Причому, відбувається це в атмосфері доброзичливості й взаємної підтримки, що дозволяє не тільки одержувати нові знання, але й розвивати пізнавальну діяльність.

Використання інтерактивних технологій не самоціль, а засіб створення атмосфери доброзичливості й порозуміння. У студента зникає почуття страху, робить його розкутим, дає змогу впевнитись у своїх силах, налаштовує на успіх, виявляє здібність до творчості.

Аналіз досліджень і публікацій. Досліджуючи педагогічні концепції інтерактивного навчання, нами виокремлено положення з праць видатних педагогів, які наголошували на різних підходах щодо розвитку особистості: В. Сухомлинський — виховання казкою й словом; Ш. Амонашвілі створення позитивно забарвленого емоційного педагогічного спілкування; С. Русова — використання українського фольклору та авторських творів, ігор-драматизацій, К. Фопель — використання інтерактивних ігор. Ха-

рактерною особливістю цих концептуальних підходів є забезпечення активізації взаємодії учасників навчально-виховного процесу, безпосередня участь кожного без виключення в розв'язуванні навчальних завдань через стимулювання рефлексії, забезпечення позитивного пізнавального середовища, доброзичливого, відкритого спілкування студентів один із одним і з викладачем, що й становить сучасний зміст поняття «інтерактивного навчання». На особливу увагу заслуговує педагогічна концепція М.П. Лещенко про ефективність організації позитивного навчального середовища через творення казкової навчально-пізнавальної реальності [1].

Інтерактивне навчання ґрунтується на концептуальній ідеї співпраці, взаємонавчання. О.І. Пометун зазначає, що процес пізнання відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх студентів. Залежно від мети заняття, форм організації навчальної діяльності, використовуються інтерактивні технології кооперативного, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань. Деякі локальні технології використовуються на будь-якому етапі традиційного заняття, трансформуючи його в інтерактивний [3]. Це спілкування (колективне, кооперативне, навчання у співпраці), у якому і викладач, і студенти є суб'єктами. Викладач виступає лише в ролі координатора, організатора процесу навчання.

Інтерактивне навчання найбільше відповідає особистісно-орієнтованому підходу до навчання. Моделюються реальні життєві ситуації, пропонуються проблеми для спільного розв'язання, застосовуються рольові ігри.

Об'єкт дослідження. Навчальний процес з фізичної культури студентів.

Предмет дослідження. Процес навчання руховим навичкам на заняттях гімнастики за допомогою інтерактивних технологій у ВУЗі.

Завдання дослідження:

1. Визначити мету, завдання та розкрити структуру і зміст занять з використанням інтерактивних технологій.
2. Розробити модель процесу навчання вправ гімнастики для студентів, впроваджуючи технологію інтерактивного навчання.
3. Мотивація студентів до занять фізичною культурою за допомогою інтерактивних технологій.
4. Формування у студентів основних пізнавальних і громадянських умінь, а також навичок і зразків поведінки в суспільстві.
5. Розвиток ініціативи, незалежності, уяви, самодисципліни, співпраці з іншими студентами.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були застосовані наступні методи:

- теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури;
- педагогічне спостереження;
- педагогічний експеримент.

Організація дослідження. Сучасна методика має багатий арсенал прийомів інтерактивного навчання від найпростіших («Робота в парах», «Карусель», «Мікрофон») до складних («Мозаїка», «Мозковий штурм», «Аналіз ситуації»), а також імітаційні ігри, дискусії, дебати.

Систематичне засвоєння інноваційних форм роботи дасть змогу викладачу успішно розв'язати порушені проблеми. Для цього потрібно:

- визначити рівень підготовленості групи до сприйняття тієї чи іншої технології;
- провести достатню попередню підготовку;
- забезпечити послідовність в освоєнні студентами певних прийомів роботи;
- дати студентам інструктивні матеріали.

Під час практичних занять з теорії і методики викладання гімнастики студентів Харківської гуманітарно-педагогічної академії для підготовки до занять ми використовували метод «командного рішення проблем». Студенти працювали у невеликих командах від 3 до 6 осіб. Надавалася змога обговорити проблему й знайти її найліпше вирішення. Результати представлялися у формі сценарію або у формі плану-конспекту.

Цей метод дозволив реалізувати активність учасників, полегшив спільну діяльність. Наочність автоматично передбачала вдале упорядкування інформації.

Безпосередньо на занятті використовували метод ігрової ситуації (тими групами, якими готувались). Цей метод сприяв заохоченню студентів до захопливої діяльності на основі певної ситуації, що розігрується. У зміст ситуації було закладено необхідну суму знань, умінь й навичок, якими повинні володіти студенти.

Взагалі, ігрова ситуація сприяє посиленню емоційно-психічного стану, збуджує внутрішні стимули до навчальної роботи, знімає напругу, стомленість.[4].

Для підведення підсумків нами було використано метод інтерактивних технологій кооперативно-групового навчання — «мікрофон». Цей метод є різновидом загально-групового обговорення, що надає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію.

Мета цього методу — надання можливості кожному студентові висловлювати свою думку чи позицію стосовно вирішуваної проблеми.

Алгоритм діяльності:

1. Постановка питання.
2. Уявний мікрофон (ручка, олівець тощо), що передаватиметься тому, хто бажає висловитися.
3. Надання слова лише тому, хто отримує «уявний мікрофон».
4. Швидка й лаконічна відповідь.
5. Відповіді без коментарів і оцінок.

Результати дослідження доказали, що навчання за інтерактивною технологією актуально та формує у студентів основні пізнавальні і громадянські уміння, а також навички і зразки поведінки в суспільстві; розвиває ініціативу, незалежність, уяву, самодисципліну, співпрацю з однокурсниками; є прекрасною мотивацією до занять фізичними вправами.

Висновки

Отже, як показали результати після запровадження цих методів, можна констатувати наступні зрушення:

- студенти набули культури дискусії;
- виробилося вміння приймати спільні рішення;
- поліпшилось вміння спілкуватися, доповідати.

Загалом інтерактивне навчання дає змогу наблизити викладання певного навчального предмету (зокрема гімнастики) до нового, особистісно-зорієнтованого рівня.

Список літератури

1. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології / А.С. Нісімчук та інш. — К., 2000. — 368 с.
2. Лещенко М.П. Щастя дитини — єдине щастя на землі: до проблеми педагогічної майстерності: [навч.-метод. посіб.]: [у 2 ч.] / Марія Лещенко. — К.: АСМІ, 2003. — Ч. 1. — 212 с.

3. *Пометун О.* Інтерактивні технології навчання: теорія і практика / О. Пометун, Л. Пироженко. — К., 2002. — 136 с.
4. *Пометун О.І.* Енциклопедія інтерактивного навчання / О.І. Пометун. — К., 2007. — 217 с.
5. *Пилипенко В., Коваленко О.* Особистісно орієнтовані технології у школі / В. Пилипенко, О. Коваленко. — Харків, «Основа», 2007. — 101 с.
- Надійшла до редакції 14.04.2012 р.*

Школа Е.Н., Журавлева И.Н. Использование интерактивных технологий на занятиях гимнастики студентов высших учебных заведений.
 Раскрыть особенности занятий физической культурой студентов высших учебных заведений с помощью интерактивных технологий.
Ключевые слова: интерактивные технологии, гимнастика, студенты, высшее учебное заведение, физическое воспитание.

Shkola E.N., Zhuravleva I.N. Use of interactive technologies in the occupations of the gymnastics of the students of higher educational institutions.
 To open the special features of occupations by the physical culture of the students of higher educational institutions with the aid of interactive of technologies.
Key words: interactive of technologies, gymnastic, students, higher educational institution, physical training.

Худолій О.М.
 X98 Основи методики викладання гімнастики: Навч. посібник. У 2-х томах. — 4-е вид., випр. і доп. — Харків: «ОВС», 2008. — Т. 1. — 408 с: іл.
 ISBN 966-7858-54-5.
 ISBN 966-7858-55-3(I).

У першому томі навчального посібника розглянуті загальні питання теорії гімнастики, а також засоби і методика розвитку рухових здібностей та методика навчання гімнастичним вправам.
 Навчальний посібник рекомендовано викладачам і студентам факультетів фізичного виховання педагогічних університетів та вчителям фізичної культури середніх загальноосвітніх шкіл..

Худолій О.М.
 X98 Основи методики викладання гімнастики: Навч. посібник. У 2-х томах. — 4-е вид., випр. і доп. — Харків: «ОВС», 2008. — Т. 2. — 464 с: іл.
 ISBN 966-7858-54-5.
 ISBN 966-7858-56-1(II).

У навчальному посібнику розглянута методика викладання гімнастики в школі і ДЮСШ, а також методика організації і проведення змагань зі спортивної гімнастики.
 Посібник рекомендовано викладачам і студентам факультетів фізичного виховання вищих педагогічних навчальних закладів III—IV рівня акредитації та вчителям фізичної культури середніх загальноосвітніх шкіл.

Рекомендовано
 Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник
 для студентів вищих навчальних закладів
 (лист № 14/18.2—1928 від 17.01.06)